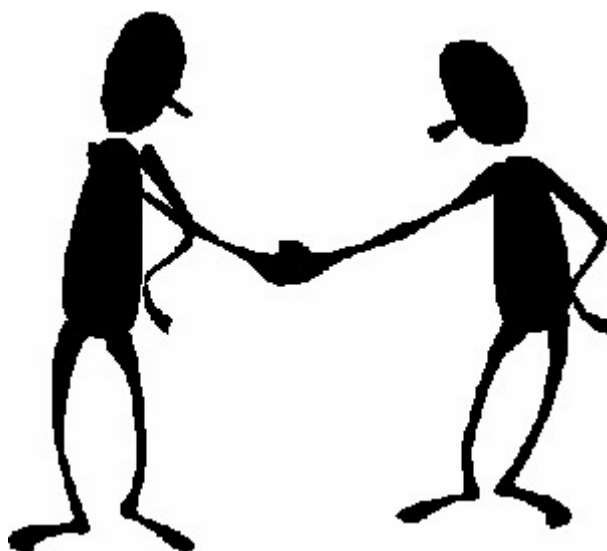

Dienst Herstelbemiddeling Minderjarigen
Gent – Oudenaarde – Dendermonde
Academiestraat 4
9000 Gent
tel en fax 09/219.06.17
herstelbemiddeling.gent@martens-sotteau.be

Dienst Herstelbemiddeling Minderjarigen Gent – Oudenaarde – Dendermonde

JAARVERSLAG 2007

Vzw Martens – Sotteau
Meerhoutstraat 49
9041 Oostakker
tel 09/255.90.10
fax 09/251.52.08

Inhoudstafel

I. VOORWOORD

II. DE PROJECTFASE VOORBIJ

1. Inleiding en historiek
2. 2007 in een notendop
 - 2.1. Van project naar wettelijk kader
 - 2.2. De praktijk van elke dag
 - 2.2.1. Bemiddeling
 - 2.2.2. Hergo
 - Oorsprong
 - Wat is hergo?
 - Wettelijke kader
 - Praktijk
 - Enkele nabeschouwingen
 - 2.3. Personeelskader

III. DE CIJFERS: 2007 IN BEELD

1. Bemiddeling
 - Tabel 1: aantal dossiers, daders en slachtoffers
 - Tabel 2: aantal daders en slachtoffers per dossier
 - Tabel 3: aantal jongeren en dossiers volgens verwijzer
 - Tabel 4: aantal dossiers per gerechtelijk arrondissement en verwijzer
 - Tabel 5: aard van de feiten
 - Tabel 6: leeftijd van de daders op moment van de feiten
 - Tabel 7: geslacht van de daders
 - Tabel 8: statuut van de slachtoffers
 - Tabel 9: woonplaats jongere en plaats van de feiten
 - Tabel 10: aard van het proces
 - Tabel 11: directe of indirecte bemiddeling
 - Tabel 12: aard van het Herstelbemiddeling
2. Hergo

IV. UITVOERING EN INVULLING VAN SAMENWERKINGSVERBANDEN

1. Overleg met verwijzers
2. Stuurgroep herstelbemiddeling minderjarigen – meerderjarigen

3. Provinciaal overleg Oost- en West-Vlaanderen
4. Samenwerkingsverband HCA
5. Vereffeningsfonds
6. Begeleidingsteam Oudenaarde
7. Andere externe contacten –vorming-deelname aan studiedagen

V. IMPACT VAN DE DIENST OP DE VOORZIENING

VI. FINANCIIEEL EINDVERSLAG

I. VOORWOORD

Het voorbije jaar 2007 was – na jaren van gedwongen status quo – een periode van snelle evolutie.

De nieuwe jeugdwet werd gestemd en de Vlaamse Gemeenschap volgde met haar ‘globaal plan’.

Eindelijk kregen we een personeelsuitbreiding : van 3 halftijdse medewerkers naar maximaal 9 voltijdse equivalenten. Die groei werd en wordt geleidelijk aan gerealiseerd .

Het aantal doorverwijzingen – zij het niet in elk arrondissement even sterk – steeg gevoelig : er volgde ook werk voor meer medewerkers.

De kleine locatie aan het Rabot werd ingeruild voor ruime lokalen in de oude Gentse brandweerkazerne.

De wet zorgde ervoor dat de werkwijze in de 3 arrondissementen geleidelijk aan meer uniform loopt.

Naast de gewone bemiddeling wordt nu ook ‘herstelgericht groepsoverleg’ (hergo) aangeboden.

U ziet dat er hard gewerkt werd in 2007 . U zal dat ook lezen in de volgende bladzijden.

Laat me toe hier Elsie Van den Haezevelde en Ann Moens, medewerkers die reeds lang meedraaien op ‘herstel’ , speciaal te vermelden. Zonder hun inzet en enthousiasme voor het project stonden we niet waar we nu staan.

Veel leesgenot!

Filip Maertens,directeur

II. DE PROJECTFASE VOORBIJ

1. Inleiding & historiek

In sneltreinvaart nog even een terugblik op wat vooraf ging. In 2001 startte Herstelbemiddeling Minderjarigen te Gent onder de vleugels van de VZW Martens-Sotteau als een project met drie deeltijdse bemiddelaars. Een stuurgroep werd opgericht met verschillende partners uit advocatuur, magistratuur, politie, slachtofferbegeleiding enz. om de opstart mee in goede banen te leiden. Vanaf 2002 en 2003 werden respectievelijk ook de gerechtelijke arrondissementen Oudenaarde en Dendermonde bediend. Lokale werkafspraken werden gemaakt met parket en jeugdrechtbank. In 2004 werd op vraag van de overheid in de drie arrondissementen een Samenwerkingsverband gevormd, met als primaire doelstelling de afstemming van de verschillende HCA-afhandelingen t.a.v. elkaar en t.a.v. de verwijzers. En tenslotte kwam er in 2006 ook in Oost-Vlaanderen, als laatste provincie, een Provinciaal Vereffeningsfonds, dat fungeert als hulpmiddel voor de jonge daders om hun schuld af te lossen ten aanzien van de slachtoffers.

2. 2007 in een notedop

2.1 Van project naar wettelijk kader

Het in werking treden van de nieuwe jeugdwet op 2 april 2007 zorgt voor enkele grondige veranderingen.

In alle arrondissementen gebeurt voortaan een lineair aanbod van bemiddeling op parketniveau: parketmagistraten zijn er sinds de nieuwe jeugdwet aan gehouden een bemiddelingsaanbod te overwegen in de dossiers die, aan de reeds langer gekende, basiscriteria voldoen. Het parket brengt de betrokken partijen schriftelijk op de hoogte van het bemiddelingsaanbod en informeert ook de bemiddelingsdienst hierover. De bemiddelingsdienst wordt verzocht het parket binnen de twee maanden een bondig verslag 'betreffende de voortgang van de bemiddeling' te bezorgen.

Ook op niveau van de jeugdrechtbank dient een herstelrechtelijk aanbod (bemiddeling of hergo) de voorkeur te genieten. Het aanbod van bemiddeling en hergo is mogelijk gedurende de hele rechtspleging (in de voorlopige fase, bij vonnis en zelfs bij herziening van het vonnis).

Een laatste belangrijke verandering is de goedkeuring (parket) of homologatie (jeugdrechtbank) van de (herstel)overeenkomst. De dienst wordt verzocht om het akkoord dat wordt bereikt tussen dader en slachtoffer, voor te leggen ter toetsing. Parket en jeugdrechtbank hebben enkel het recht om goedkeuring of homologatie van dit akkoord te weigeren als de inhoud ervan strijdig zou zijn met de openbare orde.

De advocatuur kan volgens de wet slechts bij aanvang van het bemiddelingsproces worden betrokken en op het moment dat het akkoord wordt vastgelegd. De houding van de verschillende balies echter is dat een minderjarige gedurende gans het proces recht heeft op bijstand. Wat dit betreft blijft alles dus bij het oude.

De Doelgroep, doelstellingen en werkingsprincipes (vrijwilligheid, vertrouwelijkheid en de meerzijdige partijdigheid) van onze dienst zijn dezelfde gebleven. Toch zijn deze uitgangspunten ons inziens enigszins onder spanning komen te staan.

Parketmagistraat en jeugdrechter zijn er door de wet toe gehouden rekening te houden met een geslaagde bemiddeling. Men kan zich de vraag stellen of bepaalde slachtoffers zich daardoor niet gebruikt zullen voelen in het voordeel van de dader.

De bemiddelaar moet voortaan ook de verwijzer informeren over het al dan niet correct uitvoeren van de overeenkomst. De discussie kan worden gevoerd of de bemiddelaar daardoor nog zijn neutrale positie bewaart t.a.v. de partijen als procesbegeleider of eerder wordt gezien dan als een controleur.

Sommige partijen uit niet opgestarte dossiers melden ons dat ze bezoek hebben gekregen van de lokale politiedienst om na te gaan hoe het komt dat er geen bemiddelingsproces werd opgestart. De politieagent doet dit uiteraard niet op eigen houtje, maar op vraag van het parket, vermits dit voor hen essentiële informatie is om nadien een beslissing te kunnen nemen over het verdere gevolg dat aan de zaak wordt gegeven. Dergelijke navraag botst uiteraard met de vrijwilligheid van het aanbod.

2.2 De praktijk van elke dag

2.2.1 Bemiddeling

De bovenstaande veranderingen hadden uiteraard hun weerslag op de interne werking van de dienst.

Op arrondissementeel niveau werd nog steeds zoveel mogelijk gestreefd naar een analoge werkwijze. Doordat de verwijzingen er nu op initiatief van het parket moeten komen, wordt er voortaan niet meer gewerkt met doorverwijsformulieren en dossierselectie door de bemiddelaars.

De partijen die niet reageren op de brief van het parket worden na 8 werkdagen door de bemiddelingsdienst aangeschreven met de vraag om ons hun standpunt over het aanbod kenbaar te maken. We vragen deze partij(en) om ons binnen de twee weken te contacteren.

De gehanteerde methode leidt echter tot een vrij grote uitval (50%) van potentiële bemiddelingsprocessen. Vandaar werd er begin 2008 gezocht naar een manier om bij meer partijen interesse te wekken in het aanbod en dit door hen te informeren over het feit of de tegenpartij reeds gereageerd heeft. Als dit onvoldoende effect genereert kan er eventueel worden geopteerd voor een meer laagdrempelige werkwijze zoals het plannen van huisbezoeken bij de partijen die niet reageerden op de aanbodsbrief van het parket.

Intern werd het team versterkt met 3 nieuwe bemiddelaars en een administratieve kracht. Om te komen tot een good practice en het maximaliseren van de interne

communicatie, vergaderen de bemiddelaars om de 2 weken over concrete knelpunten en vragen in bemiddelingsdossiers. Om de drie weken is er een team waar de verschillende vormen van overleg in de drie arrondissementen, vormingen, varia en werkafspraken worden besproken.

Eenmaal per jaar is er een interne denkdag. In 2007 worden daar de organisatie van het team (vergaderingen en taakverdeling), implementatie van de hergo, stages en de rapportage aan de verwijzers besproken. Ook het herbekijken van de door ons gehanteerde overeenkomsten werd gepland.

2.2.2 Hergo

▪ Oorsprong

Hergo als concept vindt zijn oorsprong bij de Maori's, met als doel de ruimere familiebanden en sociale context te betrekken bij een conflict en het belang van collectieve verantwoordelijkheid te belichten.

De methodiek hergo vindt zijn oorsprong in Nieuw-Zeeland, de "Family Group Conference" (FGC) genoemd.

Na onderzoek naar deze FGC en een 3 jaar durend experiment over hergo in verschillende Vlaamse bemiddelingsdiensten, werd deze methodiek opgenomen in de nieuwe jeugdwet.

Het grote verschil met het Nieuw-Zeelands model is dat de politie daar verregaande discretionaire bevoegdheden heeft. De politie kan daar na de hergo bijvoorbeeld beslissen tot seponering. In Nieuw-Zeeland komen sinds 1989 alle feiten in aanmerking voor een 'Family Group Conference', behalve moord en doodslag (worden uit handen gegeven).

▪ Wat is hergo ?

De essentie bij een herstelgericht groepsoverleg is een begeleid overleg n.a.v. een als misdrijf omschreven feit tussen

- de minderjarige pleger, zijn ouders, steunfiguren en zijn advocaat
- het slachtoffer en diens steunfiguren en eventueel een advocaat
- een politieambtenaar

- de sociale consulent van de jeugdrechtbank

Aan dit overleg kan aldus een groot aantal personen deelnemen. De hele sociale context zet zich in met het oog op een optimaal herstel.

Hergo laat toe om in groep en met de hulp van een onpartijdige bemiddelaar (hier moderator en co-moderator), met elkaar in overleg te treden en zo ruimte te geven voor verhaalvertelling en de emoties die daaruit voortvloeien en na te denken over hoe het conflict kan worden opgelost, rekening houdend met de relationele en materiële gevolgen ervan.

De verwachte meerwaarde van een herstelgericht groepsoverleg bestaat in de bijkomende aandacht voor de maatschappelijke gevolgen van het door de jongere gepleegde feit.

- **Wettelijk kader**

We hanteerden de wet Onkelinx van 13 juni 2006 en de ministeriële omzendbrief van maart 2007 als richtlijn.

Het herstelgericht groepsoverleg situeert zich enkel op jeugdrechtbankniveau, na een vordering ingesteld door de Procureur (vordering met het oog op het hergo).

VOORWAARDEN

Opdat de jeugdrechter een aanbod tot herstelgericht groepsoverleg zou kunnen formuleren, moet volgens de wet voldaan zijn aan volgende voorwaarden:

- 1° er bestaan ernstige aanwijzingen van schuld
- 2° de persoon die ervan verdacht wordt een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, verklaart zijn betrokkenheid bij dit feit niet te ontkennen
- 3° een slachtoffer is geïdentificeerd

Een hergo kan bovendien enkel doorgaan wanneer de personen die eraan deelnemen er gedurende het volledige verloop er uitdrukkelijk en zonder voorbehoud mee instemmen.

PROCEDURE

De jeugdrechter kan een herstelgericht groepsoverleg voorstellen aan de persoon die voor hem wordt gebracht en ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, aan de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen en/of aan de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben.

Volgens de nieuwe jeugdwet worden de slachtoffers schriftelijk op de hoogte gebracht vanuit de jeugdrechtbank. Tegelijkertijd brengt deze de betrokken personen ervan op de hoogte dat zij :

1° raad kunnen inwinnen bij een advocaat alvorens in te gaan op het herstelrechtelijk aanbod

2° zich kunnen laten bijstaan door een advocaat vanaf het ogenblik dat het akkoord wordt vastgelegd

De wetgever wenste uitdrukkelijk te vermijden dat het herstelgericht groepsoverleg zou uitmonden in een onderhandelingsronde tussen de advocaten. Het is evenwel belangrijk dat de partijen een beroep kunnen doen op juridisch advies, vóór ze het herstelgericht groepsoverleg aanvatten. In dat stadium komt het er voor de partijen op aan degelijk te worden ingelicht, met name over de inzet van dergelijk communicatieproces en over de draagwijdte van hun rechten in dit proces.

De jeugdrechtbank zendt tevens een kopie van deze aanbodsbrief naar onze dienst. Indien de jongeren en hun ouders geen contact opnemen met de dienst binnen acht werkdagen, te rekenen vanaf het voorstel van de jeugdrechtbank, dan neemt de dienst zelf contact op met deze personen om hen nogmaals het herstelrechtelijk aanbod te doen.

Na één of meerdere verkennende gesprekken wordt er beslist of de hergo kan doorgaan.

Gelet op het principe van het herstelgericht groepsoverleg dient ook de gemeenschap een plaats te krijgen. In het Nieuw-Zeelandse model wordt de gemeenschap vertegenwoordigd door de aanwezige politieambtenaar. In ons wettelijk systeem wordt de gemeenschap echter vertegenwoordigd door het openbaar ministerie. Hoewel bij ons een politieambtenaar enkel uitvoerende macht heeft en geen rechterlijke macht, werd ook in België gekozen voor een politieambtenaar. Een politieambtenaar kan op uitnodiging van de dienst aanwezig zijn bij het herstelgericht groepsoverleg. Hij geeft de feiten van de minderjarige weer en brengt de norm in herinnering. Het dient voor de deelnemers echter duidelijk te zijn dat mogelijke bekentenissen in aanwezigheid van politie, die betrekking hebben op andere feiten dan de feiten die aanleiding geven tot het herstelgericht groepsoverleg, verder gevolg kunnen krijgen. Het is belangrijk dat alle deelnemers aan het herstelgericht groepsoverleg hiervan op de hoogte zijn.

Van onze dienst wordt het volgende verwacht m.b.t. het realiseren van een herstelgericht groepsoverleg :

1° Contact opnemen met de betrokken personen, indien deze zelf nog geen enkel initiatief genomen hebben ten aanzien van de dienst, binnen de acht dagen na de ontvangst van het afschrift van de beslissing van de jeugdrechtbank

2° Zich gedurende het volledige herstelgerichte groepsoverleg verzekeren van de uitdrukkelijke en onvoorwaardelijke instemming van de personen die eraan deelnemen.

3° De jeugdrechtbank inlichten zodra blijkt dat herstelgericht groepsoverleg niet of niet langer mogelijk is. In dat geval richt de dienst een bondig verslag tot de jeugdrechtbank, met één van de volgende vermeldingen :

bij geen aanvang:

- a. één van de betrokken personen werd niet bereikt
- b. één van de betrokken personen wil niet deelnemen
- c. de betrokken personen hebben reeds een akkoord gesloten of het slachtoffer heeft geen enkele verwachting
- d. één van de drie wettelijke voorwaarden voor een herstelgericht groepsoverleg niet meer is vervuld (zie supra)

bij geen resultaat:

- a. de naam van de betrokken personen die gecontacteerd werden, met de informatie dat tussen hen geen overeenkomst werd bereikt
- b. elke andere informatie waarvan de mededeling ervan voor akkoord getekend werd door alle betrokken partijen.

Ingeval de hergo niet tot een akkoord leidt, kunnen noch de erkenning door de verdachte jongere, noch het verloop of het resultaat van de hergo worden gebruikt ten nadele van de jongere.

Daarnaast kunnen de documenten en mededelingen die overgemaakt zijn aan de gerechtelijke instanties ook niet aangewend worden als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.

4° Het akkoord en de intentieverklaring die, bij afronding van de hergo, door de betrokken personen zijn ondertekend, bezorgen aan de jeugdrechtbank opdat deze de documenten zou homologeren.

5° Een bondig verslag opstellen over de uitvoering van het akkoord en het resultaat ervan en dit richten aan de jeugdrechtbank en de bevoegde sociale dienst. Het

verslag wordt samen met de ouders besproken. Deze kunnen hun bedenkingen bij het verslag toevoegen.

Vertrouwelijkheid

Het vertrouwelijkheidsprincipe vormt een belangrijk werkingsprincipe in het kader van de hergo. De dienst is ertoe gehouden mondeling of via verslagen geen vertrouwelijke informatie aan de gerechtelijke instanties door te geven, tenzij met instemming van de betrokken partijen.

Elke persoon die aan een herstelgericht groepsoverleg deelneemt is gebonden aan geheimhouding. Dit geldt ook voor personen die een niet-professionele bijdrage leveren, bijvoorbeeld de steunfiguren. De dienst herstelbemiddeling wijst iedereen binnen de hergo op de verplichting tot naleving van de vertrouwelijkheid van de gehoorde informatie.

De intentieverklaring

Hierin verklaart de minderjarige welke concrete stappen hij zal ondernemen ten aanzien van:

1. het slachtoffer om de relationele en materiële schade te herstellen (kan ook in een apart document worden vastgelegd: "het akkoord")
2. de gemeenschap om de schade te herstellen
3. de toekomst, om recidive in de toekomst te voorkomen

Indien de hergo afgerond is en dit tot een intentieverklaring leidt, wordt het door de verdachte jongere, zijn ouders en het slachtoffer, ondertekende plan bij het gerechtelijk dossier gevoegd.

De intentieverklaring moet door de jeugdrechtbank worden gehomologeerd. Deze kan de inhoud ervan niet wijzigen. De jeugdrechtbank kan de homologatie slechts weigeren indien deze strijdig is met de openbare orde.

Tijdstip of fase van de strafrechtsbedeling

De jeugdrechter kan reeds in de voorlopige fase een hergo voorstellen. Dit laat de betrokkenen toe zo snel mogelijk, aansluitend op het 'als misdrijf omschreven feit', het communicatieproces op te starten. Indien de hergo resulteert in een akkoord, kan deze pas tijdens de zitting ten gronde door de jeugdrechtbank worden

gehomologeerd. Indien de uitvoering van het bereikte akkoord beëindigd wordt na de uitspraak door de jeugdrechtbank, kan de zaak aanhangig worden gemaakt teneinde de bevolen maatregelen te verlichten.

Cumul van een hergo met maatregelen

Cumulatie van de uitvoering van de hergo met één of meer maatregelen is mogelijk. De jeugdrechtbank moet wel rekening houden met het feit dat een akkoord bereikt werd en met de uitvoering ervan.

Verloop van de concrete procedure

De jongere en diens ouders worden uitgenodigd in het kabinet van de jeugdrechter. Deze kan een hergo voorstellen. De jeugdrechter kan een maatschappelijk onderzoek aanvragen bij de sociale dienst, die moet nagaan of een hergo haalbaar is. Bij positief advies van de sociale dienst, zal de jeugdrechter een aanbodsbrief sturen naar de betrokken partijen en de bemiddelingsdienst mandateren tot het organiseren van een hergo. De betrokken partijen (dader en slachtoffer) hebben 8 dagen de tijd om de bemiddelingsdienst te contacteren. Indien na 8 dagen geen reactie, dan neemt de bemiddelingsdienst zelf contact op met hen.

In de eerste plaats wordt tijdens de verkennende gesprekken met de dader en zijn ouders de bedoeling van een hergo toegelicht en wordt er gepeild naar de bereidheid om eraan deel te nemen. Er wordt gevraagd naar mogelijke steunfiguren die ondersteunend zouden kunnen zijn naar de betrokken partijen (zowel aan dader- als slachtofferzijde). Het verhaal en de beleving van de feiten kunnen aan bod komen, maar worden tijdig afgeblokt en zo veel mogelijk behouden voor op het moment van de hergo zelf. Er wordt tevens dieper ingegaan op de rollen van de verschillende deelnemende actoren tijdens het overleg.

Indien een hergo niet blijkt aangewezen (mogelijke redenen : dader minimaliseert of ontkent zijn betrokkenheid, geen steunfiguren of het slachtoffer wil helemaal geen hergo) kan de jeugdrechter, na verslag van de bemiddelingsdienst te hebben ontvangen, nog steeds het aanbod doen van herstelbemiddeling.

Indien een hergo wel is aangewezen, wordt er een datum gezocht waarop alle partijen rond de tafel kunnen zitten.

Structuur van het eigenlijke overlegmoment

Het overleg verloopt gefaseerd. We geven kort de verschillende stappen weer: Allereerst licht de moderator het doel van de hergo nog eens toe, het vertrouwelijk karakter ervan wordt benadrukt. Vervolgens stelt iedereen zichzelf voor en de rol van de verschillende actoren wordt toegelicht.

FASE 1:

In eerst instantie begint men met de weergave van de feiten door de politieambtenaar, herinnering aan de norm met daaropvolgend de erkenning van de feiten door de dader(s). Aansluitend volgt het verhaal en de verwachtingen van het slachtoffer. In tweede instantie komen de standpunten van de andere aanwezigen aan bod.

FASE 2:

Tijdens het privé-overleg trekken de jongere en zijn achterban zich terug om de intenties van de jongere neer te schrijven.

FASE 3:

De dader leest zijn vooropgestelde engagementen voor aan de groep, het plan wordt dan zo concreet mogelijk gemaakt.

Er wordt naar gestreefd dat alle betrokkenen akkoord gaan met het volledige plan van de jongere, maar dit is geen noodzaak. Het slachtoffer moet uiteraard akkoord gaan met het herstel naar het zichzelf toe, maar moet niet noodzakelijk akkoord gaan met de andere intenties. Wanneer er dissidente meningen zijn van de andere betrokkenen (slachtoffer, politieagent) bij het plan, kunnen deze in de kantlijn worden opgenomen. Dit als de jongere en zijn ouders zich daarmee akkoord kunnen verklaren.

De intentieverklaring en overeenkomst worden ondertekend door de betrokkenen (in casu de minderjarige, diens ouders en het slachtoffer) en voorgelegd aan de jeugdrechter ter homologatie. De jeugdrechter kan uiteraard nog altijd aanvullingen doen bij de intentieverklaring.

Een kopij van deze documenten worden ook overgemaakt aan jeugdrechtbank, de consulent, de advocaat en alle andere betrokken partijen.

Binnen de 6 maanden dient het plan te worden uitgevoerd. De bemiddelingsdienst volgt de uitvoering op en maakt er een eindverslag van op, dat eveneens wordt overgemaakt aan de jeugdrechter en alle betrokken partijen.

Rol en taak van de verschillende actoren

Politie

De politieambtenaar kan aanwezig zijn als vertegenwoordiger van de maatschappij. Voor de aanvang van de hergo gaat de politieambtenaar het dossier inlezen en noteert een samenvatting van de feiten.

Tijdens de hergo leest de politieambtenaar de feiten voor. De verdere deelname aan het proces is eerder op de achtergrond. Hij bewaakt het herstel naar de maatschappij. Hij kan hier rond zijn mening geven, maar hoeft niet akkoord te gaan met de intenties. Indien politie niet aanwezig kan zijn op de hergo, wordt de taak van de politie ingevuld door de co-moderator.

De politieambtenaar heeft meldingsplicht wanneer nieuwe feiten aan het licht zouden komen. Dit wordt in voorbereidende fase duidelijk met de partijen gecommuniceerd.

Advocaat

De advocaat staat de jongere bij, geeft informatie over juridische aspecten, ondersteunt de intentieverklaring op de zitting, waakt over de redelijkheid van de voorstellen en volgt eventueel de uitvoering mee op.

Consulent van de sociale dienst van de jeugdrechtbank

De consulent is er ter ondersteuning van de minderjarige en om eventueel de intenties mee op te volgen. Voor consulenten is dit een omstrede positie, enerzijds worden ze tijdens de hergo gezien als vertrouwenspersoon, anderzijds moeten ze ook advies verlenen aan de jeugdrechter.

Moderatoren

De moderatoren hebben als taak de hergo te begeleiden. Zij zijn aanwezig om het geheel in goede banen te leiden en de betrokkenen te ondersteunen, zonder de inhoud en de afspraken te sturen.

▪ De Praktijk

Graag willen we nog even stilstaan bij enkele van onze prille praktijkervaringen met hergo. Eind 2007 zijn de eerste hergo's doorverwezen vanuit de jeugdrechtbank van Dendermonde en Gent.

Uit onze eerste contacten met parket en jeugdrechtbank bleek dat het niet evident is te bepalen welke zaken opportuun lijken voor een hergo. Het parket en de jeugdrechtbank hebben, naast de wettelijke minimale criteria, geen vaste leidraad waarmee kan gewerkt worden.

Bijkomende criteria die vanuit het werkveld wel eens worden gesuggereerd zijn o.a.:

- Recidiverende minderjarigen
- Vermijden van plaatsing
- Belang van de sociale context / de maatschappelijke impact van een dossier.

De praktijk zal moeten uitwijzen welke dossiers relevant zijn en welke zaken eerder een contra-indicatie kunnen zijn.

De hergo kan besproken worden als mogelijkheid met de minderjarige en diens ouders. De jeugdrechter kan hierbij ook een verkort maatschappelijk onderzoek bij de consulent bevragen. Dit is een verkennende toetsing bij de minderjarige en diens ouders, al dan niet in overleg met de bemiddelingsdienst. Het advies kan, maar moet niet noodzakelijk sluitend zijn. Het is net een onderdeel van de voorbereidende gesprekken om na te gaan of een hergo al dan niet aangewezen is. Bovendien is het mogelijk dat het slachtoffer afhaakt.

In de wet werd opgenomen dat de aanbodsbriefven worden verstuurd vanuit de jeugdrechtbank naar de partijen en naar de dienst herstelbemiddeling. Er gaan vanuit verschillende hoeken stemmen op dat dit niet zo evident is om als jeugdrechter het slachtoffer te gaan aanschrijven. Er worden bijgevolg lokaal verschillende afspraken gehanteerd. Voor gerechtelijk arrondissement Gent is het zo dat de dienst het slachtoffer zal dienen te contacteren, de jeugdrechters van het gerechtelijk arrondissement Dendermonde schrijven wel rechtstreeks het slachtoffer aan.

Het valt, ons inziens, af te raden dat er reeds voor de hergo bepaalde voorlopige maatregelen worden getroffen – uitgezonderd van deze die echt noodzakelijk zijn uiteraard. Op deze manier worden alle pistes om zelf (de jongere en zijn achterban) zaken aan te brengen maximaal opengehouden.

De kracht van een hergo is net dat jongeren (met behulp van hun steunfiguren) zelf hun eigen maatregel voorstellen. Hierbij wordt appel gedaan op hun eigen verantwoordelijkheidsgevoel en schuldbesef. De jeugdrechter kan daarna nog steeds beslissen of er al dan niet bijkomende maatregelen nodig zijn.

Concrete vragen die zich spontaan opwerpen bij het opzetten van hergo zijn onder andere ook:

- moeten politieagenten hun uniform aan of niet?
- is het nodig op deze manier de functie en vertegenwoordiging van de maatschappij in de verf te zetten, of is dat overdreven?

Waarschijnlijk zal verder overleg en kruisbestuiving tussen de verschillende diensten hier uitkomst moeten bieden.

Uit onze eerste ervaringen met een hergo is gebleken dat het concretiseren van het intentieplan van de jongeren geen gemakkelijke zaak is. Een hergo was er één met vier jongeren. Dit zorgde nogal voor wat wederzijdse beïnvloedingen wat het concretiseren van een plan kan bemoeilijken.

Vragen die zich dan aandienen zijn bijvoorbeeld:

- hoeveel uur vrijwilligerswerk moeten de jongeren doen?
- staat dit in verhouding tot hun feiten?
- wat doe je als een jongere als cliniclown wil gaan helpen in een ziekenhuis, maar niet weet in welk ziekenhuis, we eigenlijk niet weten of dit wel kan/haalbaar is, ... ?

Wanneer één hergo-moment niet voldoende is om rond te komen kunnen we een tweede meeting plannen om dan de intentieverklaring concreet te krijgen.

Er kan ook altijd een gedeeltelijke intentieverklaring opgemaakt worden wanneer er geen volledig akkoord werd bereikt, de jongere kan er bijvoorbeeld voor opteren om wel een voorstel te doen zonder zich over het aantal uur uit te spreken. Dit stuk kan uiteraard aan de wijsheid van de rechter worden overgelaten. De jeugdrechter kan ook nog altijd zelf aanvullingen doen bij het plan van de jongere indien hij/zij acht dat het plan niet voldoet.

Het neutraal of meerzijdig partijdig zijn als moderator is meer omstreven binnen een hergo. Een hergo “voorgesteld” door de jeugdrechter brengt onmiddellijk herstel op drie niveaus met zich mee: het slachtoffer, de maatschappij en de naar de toekomst toe. Als moderator heb je m.a.w. reeds een bepaalde agenda hoewel de invulling hiervan niet door de moderator wordt gestuurd. De invulling van herstel naar de maatschappij kan door de jongere bijvoorbeeld ‘minimaal’ worden ingevuld, het is niet de bedoeling dat de moderator hierin gaat sturen. Blijft natuurlijk dat je als mens niet los kan denken van je eigen invulling van proportionaliteit en billijkheid. De moderator onthoudt zich er echter van deze te laten blijken en hij/zij vertrouwt erop dat de toetsing door de jeugdrechter nog gebeurt.

Reacties van partijen

Enkele passages uit een brief dat het slachtoffer onze dienst heeft geschreven kort na onze eerste hergobijeenkomst :

Vooreerst proficiat met jullie prachtig initiatief, en dit vooral voor de jongeren zelf, algemeen heb ik vastgesteld dat iedere jongere stuk voor stuk zich in het openbaar durfde uit te drukken....

Verder was overduidelijk dat deze jongeren geenszins begrip hebben van welke financiële gevolgen dit alles kon berokkenen, dan volgde een schuldgevoel naar de ouders toe.....

Verder had ik mijn bedenking rond de strafmaat zelf, zijn deze kinderen al niet genoeg gestraft ?

Voor mij persoonlijk lijkt het me wenselijk dat deze jongens een oprechte kans krijgen zich volwaardig te herpakken, en kunnen misschien een voorbeeld zijn naar anderen toe, het is niet voor één zware fout dat men levenslang beboet moet worden, ik hoop door mee te werken dat deze jongens hun nieuwe kans met beide handen grijpen, zodat ze zich op een correcte manier kunnen bewijzen. Wellicht kan Hergo hen gidsen daartoe, daar zij nu eenmaal betrokken partij zijn in het kader van een crimineel feit. Dat er een crimineel feit gebeurd is, kan niemand wegcijferen, toch laat ons hopen dat dit feit voldoende respect afdwingt dat deze jongens tot het inzicht komen, dat dit niet maatschappelijk bevorderlijk is voor hen en voor anderen....

Qua vooropgestelde strafbepaling, rekening houdend met hun leeftijd, ben ik voorstander van alternatieve straffen, waarom laten we de jongeren zich niet bekwamen in

een groepssport activiteit, wat hun ontwikkeling zeker te goede komt, en bovendien kunnen ze zich sterken op fysisch en geestelijk vlak, tenslotte spreken we hierover kinderen...

Dit zijn zowat mijn spontane bedenkingen na een emotionele meeting, waar we allen wat konden uit leren, als therapeut, als advocaat, als slachtoffer als dader. Ik wens jullie verder veel succes toe, doch ben ik van mening dat ieder zich niet zo zal opstellen, doch moeten we positief blijven denken, het overkomt uw kind maar. Eén fout, kan toch geen reden zijn om een één zinvol leven te hypothekeren, deze jongens verdienen een waardevolle kans, zich op een correcte manier te manifesteren...

Ervaring van een jongere en zijn ouders :

Ouders

Doordat er in deze zaak zoveel partijen aanwezig waren verliep het nogal chaotisch en nam het gesprek veel tijd in beslag.

Het duurde nogal lang voor iedereen zijn zegje gedaan had. Het zou beter zijn dat iedere partij apart gehoord wordt en daarvoor de nodige tijd genomen wordt.

Het ontbreekt de mensen van de Hergo niet aan inzet, maar omdat dit de eerste keer was en ze niet konden terug vallen op ervaring hiermee, kon men ons niet voldoende informatie geven over wat al dan niet wettelijk mogelijk is voor de minderjarige. De jongeren moeten zelf een voorstel doen maar weten niet wat de mogelijkheden zijn.

Ook een kleine toelichting naar de ouders toe over de opleiding en de ervaring van de medewerkers zou wenselijk zijn bij het begin van het gesprek.

De Hergo op zich is een mooi initiatief omdat de dader geconfronteerd wordt met het slachtoffer en zij samen naar een oplossing kunnen toewerken.

Wij vinden het goed dat de jongeren eens geconfronteerd worden met het slachtoffer en er openlijk kan gesproken worden over de zaak. Het slachtoffer krijgt op deze manier ook een beter beeld van de jongeren.

Wij hebben geluk in deze zaak dat het slachtoffer bereidwillig was hieraan mee te werken en zelf een voorstel deed om er met de jongeren een dagje op uit te trekken. Maar dit zal waarschijnlijk wel een uitzondering blijven.

Jongere

Ik vond het ook een mooi initiatief.. Het heeft wel lang geduurd en er werd vaak hetzelfde gezegd. Je komt dan uiteindelijk wel tot een oplossing.

Ik ben momenteel aan een cursus jongerenbegeleiding begonnen en dat valt heel goed mee.

Ik beseft dat ik geluk heb gehad omdat het slachtoffer hier wil aan meewerken en hij zelfs met ons op stap wil gaan.

Ervaring van de moderator :

Augustus 2007, de allereerste hergo aanvraag van de jeugdrechtbank belandt in onze bus. Vroeger dan verwacht. Het heetst van de zomer, een verhitte timing doet de spanning niet afkoelen. Integendeel, er onmiddellijk invliegen is de boodschap. De hergo: Vier jongeren, 1 slachtoffer. Feiten gekwalificeerd als vandalisme en brandstichting.

Na de voorbereidende ronde met huisbezoeken bij alle partijen was duidelijk dat het een drukke hergo zou worden. We hebben na overleg besloten het financiële gedeelte over te laten aan de jeugdrechter. Het was onmogelijk om dat luik binnen de hergo aan te pakken. Vier jongeren, elk met hun ouders, advocaten en steunfiguren en het slachtoffer met zijn advocaat en steunfiguren. Een hergo cirkel van 23 personen. Een kudde waaraan men als moderator en co-moderator de handen aan vol heeft.

Dankzij een goede focus en gespannen voelsprietten, zijn we er niet alleen in geslaagd het verhaal van alle partijen aan bod te laten komen, maar ook om een begeleid gesprek tussen de partijen tot stand te laten komen. Tijdens de verhaalvertelling hebben we als moderator en co-moderator goed samengewerkt. Terwijl de ene het gesprek leidde, kon de andere hetgeen gezegd werd samenvatten en terugkoppelen naar de groep. Via deze spontane samenwerking hebben we de fundamenten uit het verhaal van elke partij helder kunnen krijgen. Dit deel is dan ook goed afgelopen, zeker in het licht van onze beperkte ervaring en de grootte van de groep.

Na het privé-moment zijn we overgegaan naar de laatste fase van de hergo: het concretiseren van de intentieverklaringen van de jongeren. Dit is normaal gezien de taak van de co-moderator. Maar ook hier hebben we onze krachten moeten bundelen om de groep de baas te kunnen. In deze fase is er wat chaos binnengeslopen. Het was ondertussen 21u30 en twee en een halve uur na de start van de hergo. Het begon aan de concentratie van iedereen te knagen, zeker voor de jongeren werd het lastig.

Deze laatste fase bracht een aantal problemen met zich mee. Ten eerste hadden de jongeren teveel de kans om elkaars plan te beïnvloeden. Het is moeilijk als moderator dat te blokkeren. De jongeren en hun ouders stellen hierdoor hun eigen intentieverklaring in vraag en is er heel wat onderhandelingstechniek nodig om de concretisering rustig af te handelen. Ten tweede rees de vraag hoeveel uren vrijwilligerswerk de jongeren konden opnemen. De moderators

kunnen/mogen dat niet invullen, en de advocaten hadden er in dit geval ook geen goed zicht op. Deze fase hebben we dan maar op een andere dag in de vorm van een tweede hergo moment overgedaan. Deze keer met meer succes.

Deze eerste hergo was geen evidente start voor onze dienst, wel een goede leerschool. Het begeleiden van jongeren op een hergo naar hun intentieverklaring toe is een stiel apart. We hebben er nog een weg in af te leggen.

2.3 Personeelskader

Onze dienst bestond van 2001 tot februari 2007 uit drie halftijdse krachten en was tot juni van datzelfde jaar gehuisvest in de Rabotstraat 121 te Gent. Ann Moens en Veerle Dierick waren er bij van in het prille begin. Elsie Van den Haezevelde vervoegde ons in 2002, ter vervanging van Geert Decock. Veerle Dierick werd in maart 2007 vervangen door Elle Rosier.

Eind 2006 dienden we een aanvraag in tot verlenging en uitbreiding van het project herstellbemiddeling en een aanvraag tot het opstarten van hergo bij de Vlaamse overheid (agentschap jongerenwelzijn). Op uitdrukkelijke vraag van de overheid werd bij deze aanvraag een intentieverklaring gevoegd om samen met DAS (alternatieve sancties) en CAB (leerprojecten en ouderstage) op termijn te evolueren naar één grote HCA-structuur. In maart 2007 werd de vraag tot uitbreiding goedgekeurd.

Uiteraard kan dit niet losgekoppeld worden van de nieuwe wet op de jeugdbescherming, waarin herstellbemiddeling een centrale plaats inneemt. Afhankelijk van de te verwachten grotere instroom ten gevolge van die nieuwe wet, kon er bijkomend personeel worden aangeworven.

In juni werd de dienst dan effectief verder uitgebreid en kwam Joost Broucke ons team aanvullen, Michael Bouchez startte in juli.

Ann Moens is licentiaat in de criminologie, werkt drie vierde als bemiddelaar en is tevens coördinator van de dienst. Zij zorgt voor de externe contacten zoals samenwerkingsverbanden, stuurgroepen, coördinatorenoverleg, overleg met de verwijzers. Zowel het gerechtelijke arrondissement Gent als Dendermonde valt nu,

na het vertrek van Veerle Dierick, onder haar hoede. Verder bereidt zij ook de teamvergaderingen voor en verzorgt zij de interne communicatie op de dienst.

Elsie Van den Haezevelde is gegradueerde in de orthopedagogie en licentiaat criminologie. Zij werkt halftijds als bemiddelaar, hergo-moderator en is aanspreekpunt voor het gerechtelijke arrondissement Oudenaarde.

Elle Rosier is maatschappelijk werker en licentiaat criminologie. Zij werkt voltijds als bemiddelaar en hergo-moderator.

Joost Broucke is eveneens maatschappelijk werker van opleiding en licentiaat criminologie. Hij werkt drie vierde als bemiddelaar en hergo-moderator.

Michael Bouchez is sociaal pedagoog en voltijds bemiddelaar.

Dit houdt in dat er momenteel op onze dienst twee “anciens” zijn en drie nieuwe bemiddelaars. Dit is een relatief grote verandering in een redelijk korte periode. Toch zorgt dit voor geen problemen. Ieder van ons kent zijn plaats en functie binnen het team en de dienst. Er wordt dan ook goed samengewerkt en er is plaats en ruimte voor kritische bedenkingen en reflecties. We weten allemaal dat communicatie heel erg belangrijk is, zowel intern als extern, en proberen dit op de best mogelijke manier te ondervangen.

Grote veranderingen in het beleid, m.n. de nieuwe jeugdwet, zorgde voor grote veranderingen in onze werking. Dit leidde ertoe dat er werd uitgekeken naar een administratief medewerker. Vooral het schrijven van aanbodsbriefven naar niet-reagerende partijen en het versturen van eindverslagen wanneer een dossier niet wordt opgestart, nam veel tijd in beslag van de bemiddelaars. Zo is in november Tina Landuyt halftijds in dienst getreden. Voor ons een grote meerwaarde, in die zin dat we als bemiddelaar nu meer tijd kunnen steken in het bemiddelen op zich.

De dienst wordt verder ondersteund door Nancy Vandamme (poetsen) ; de medewerkers boekhouding en personeel en de klusjesman van Martens-Sotteau.

Wetende dat de Rabotstraat op termijn te klein zou worden om al het personeel te huisvesten, werd er uitgekeken naar een nieuwe locatie. Uiteindelijk is het de Academiestraat nummer 4 geworden, een deel van de oude brandweerkazerne. Deze nieuwe locatie heeft heel wat voordelen. Een eerste daarvan is het feit dat we niet ver verwijderd zijn van onze oude stek. Wat het verhuizen niet al te moeilijk maakte en wat van de buitenwereld een niet al te grote aanpassing vraagt. Ons nieuw adres lijkt voor de mensen ook gemakkelijker herkenbaar en bereikbaar te zijn. Voor ons is het heerlijk om nu voldoende plaats te hebben. Iedereen heeft zijn eigen bureau en computer, wat niet altijd het geval is geweest. Er is tevens een grote vergaderzaal voorzien, wat kan dienen als locatie voor gezamenlijke gesprekken en herstelgerichte groepsoverleggen.

III. DE CIJFERS : 2007 IN BEELD

1. Bemiddeling

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS, DADERS, SLACHTOFFERS

	Dossiers			Daders			Slachtoffers		
	Afgesloten	Lopende	Totaal	Afgesloten	Lopende	Totaal	Afgesloten	Lopende	Totaal
Gestart in 2006 en afgesloten in 2007	43	0	43	82	0	82	105	0	105
Doorverwezen tussen 01/01/2007	206	85	291	264	181	445	229	182	411

tem 31/12/2007																			
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

In 2007 werden in totaal 291 dossiers doorverwezen naar onze dienst voor herstelbemiddeling, d.w.z. 445 jongeren en 411 slachtoffers kregen de kans om in te gaan op het aanbod. Daarnaast werden nog 43 dossiers afgesloten uit het vorige werkjaar.

De impact van de nieuwe wet laat zich zeker voelen in positieve zin : meer dan een verdubbeling van het aantal doorverwijzingen in vergelijking met 2006. In samenspraak met de verwijzers wordt er door de dienst begin 2007 gesleuteld aan een duidelijke aanbodsbrief voor de 3 arrondissementen, zodat vanaf april de 1^e aanmeldingen op deze nieuwe manier tot bij ons komen.

206 dossiers worden afgerond en in 85 dossiers is het bemiddelingsproces eind 2007 nog niet beëindigd of is het nog onduidelijk of er een bemiddeling kan opstarten.

TABEL 2. AANTAL DADERS EN SLACHTOFFERS IN DE DOORVERWEZEN EN AFGESLOTEN DOSSIERS 2007

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

Slachtoffers ⇒ Daders ↓	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Totaal
1	164	28	6	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	205
2	35	9	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	47
3	19	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
4	7	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
7	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	229	40	10	7	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	291

Zoals ook vorige jaren het geval was betreft het merendeel van de dossiers 1 dader en 1 slachtoffer. In 22% van de dossiers zijn er meerdere daders betrokken en in 21% meerdere slachtoffers. Heel uitzonderlijk hebben we te maken met meer dan 5 daders of slachtoffers.

TABEL 3. AANTAL JONGEREN EN DOSSIERS VOLGENS VERWIJZER

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

	dossiers	jongeren
jeugdrechtbank	3*	3
parket	286	440
samenwerking andere diensten	2**	2

* Eén jongere werd doorverwezen door de jeugdrechter en nadien de mededader door het parket. Dit dossier wordt in deze tabel meegeteld als jeugdrechtbankdossier.

** Op vraag van de collega bemiddelaars van Divam en Bic deden wij de contacten met de slachtoffers uit hun dossiers die in Oost-Vlaanderen wonen.

98% van de dossiers wordt doorverwezen door het parket. Dit lijkt een logisch gevolg van de wet, daar iedere parketmagistraat ertoe gehouden is het aanbod van bemiddeling te overwegen in MOF-dossiers. De Procureur kan echter ook vorderen met het oog op een hergo. Het is dan aan de jeugdrechter de opportuniteit hiervan af te wegen. Indien deze een hergo niet aangewezen vindt, kan de jeugdrechter, naast een eventuele maatregel, ook nog een bemiddeling voorstellen.

We mogen in ieder geval stellen dat er een vrij goede verstandhouding is met de parketcriminologen en magistraten. Zelden wordt er een dossier doorverwezen dat niet aan de criteria voldoet en ook bij zwaardere feiten wordt het aanbod gedaan. Eventuele problemen of vragen worden steeds gecommuniceerd.

Het lang verwachte wettelijk kader zorgt uiteraard voor meer uniforme richtlijnen qua aanbod, werkwijze en rapportage en maar goed ook. Doch blijven er in de praktijk interpretatieverschillen bestaan bv. wat rapportage betreft bij niet-opgestarte dossiers. In die zin blijft het belangrijk overleg –en evaluatiemomenten te plannen met de verwijzers en is hun aanwezigheid op de samenwerkingsverbanden een absolute must.

TABEL 4. AANTAL DOSSIERS PER GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT EN VERWIJZER

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

T = 291 ***	parket	jeugdrechtban	%
-------------	--------	---------------	---

		k	
Gent	56	1*	19,5 %
Oudenaarde	54	0	18,5 %
Dendermonde	178**	2	62 %

*In dit dossier werd 1 jongere doorverwezen door de jeugdrechtbank en de mededader door het parket. Dit dossier wordt in deze tabel dus 2 keer meegeteld.

** In één dossier werd een jongere doorverwezen vanuit Dendermonde en de mededader vanuit Gent. Dit dossier wordt in deze tabel dus 2 keer meegeteld.

***De 2 dossiers waarin wordt samengewerkt met BIC en Divam worden in deze tabel niet in rekening gebracht. Het betrof immers geen mandaat vanuit Gent, Dendermonde of Oudenaarde.

Deze cijfers spreken voor zich : bijna 2/3 van de dossiers komt uit het gerechtelijk arrondissement Dendermonde.

Gent en Oudenaarde zijn elk goed voor ongeveer 1/5 van de dossiers.

Wat Oudenaarde betreft denken we tevreden te mogen zijn over de instroom, afgaande op de schaalgrootte van het arrondissement en de relatief beperkte omvang van het aantal misdrijven in deze regio.

Gent daarentegen blijft achterop hinken... We tasten in het duister rond mogelijke oorzaken hieromtrent. Het lijkt ons ondenkbaar dat er in een arrondissement zoals Gent proportioneel zoveel minder 'als misdrijf omschreven feiten' worden gepleegd dan in de omringende arrondissementen.

TABEL 5. AARD VAN DE FEITEN

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

aard van de feiten	aantal dossiers	%
aanranding van de eerbaarheid	2	0,65 %
(poging tot) afpersing	4	1,30 %
andere**	8	2,61 %
mondelinge bedreigingen	4	1,30 %
beschadigingen	46	15,03 %
diefstal door middel van geweld of bedreiging	11	3,59 %
poging tot diefstal	11	3,59 %
gewone diefstal	65	21,24 %
geen geldig vervoerbewijs	3	0,98 %
graffiti	4	1,30 %
onbekend	26	8,49 %
opzettelijke brandstichting	16	5,22 %
opzettelijke slagen en verwondingen	92	30,06 %
vernielingen	3	0,98 %
verkrachting	4	1,30 %
wederzijdse slagen en verwondingen	3	0,98 %
winkeldiefstal	4	1,30 %
totaal aantal juridische kwalificaties *	306	100 %

*Dit getal verschilt van het aantal doorverwezen dossiers, vermits sommige jongeren worden doorverwezen voor meerdere feiten.

**Andere = belaging, beledigingen, heling, onopzettelijke brandstichting, poging tot doodslag, verkeersongeval met stoffelijke schade, weerspanning en smaad, woonstschennis (telkens 1 doorverwijzing)

Zoals blijkt uit deze tabel kregen we te maken met een grote variëteit aan misdrijven.

Ongeveer 1 op 3 betreft opzettelijke slagen en verwondingen of één of andere vorm van diefstal.

In 26 dossiers werd op de aanbodsbrief de feiten niet vermeld. Indien geen van beide partijen reageren op het aanbod of slechts één van de partijen ons schriftelijk of per mail mededeelt interesse te hebben in het aanbod zonder bijkomende informatie, hebben we hier dus geen zicht op.

Drie keer ontvingen we mandaat voor “zwartrijden” (geen geldig vervoerbewijs). De benadeelde partij, de NMBS, kan in dergelijke gevallen zelf een administratieve boete vorderen van de dader in kwestie. In principe valt dit dus niet onder ons bevoegdheid. Anderzijds is zwartrijden wel een misdrijf en zou er dus wel kunnen bemiddeld worden rond de niet betaalde treintickets. Er zijn hier echter nog geen duidelijke afspraken omtrent met de verwijzers. Twee van de dossiers betreffende zwartrijden werden niet opgestart, één is nog lopende. We zullen dan ook de knelpunten die we ondervinden in dit ene dossier voorleggen tijdens een volgend overleg of samenwerkingsverband.

TABEL 6. LEEFTIJD VAN DE DADERS OP MOMENT VAN DE FEITEN

(*aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007*)

leeftijd	aantal daders
onbekend	327
7	1
8	3
9	0
10	1
11	3
12	11
13	10
14	13
15	17
16	25
17	34

Door de grote toename van het aantal doorverwijzingen, was het vrij snel duidelijk dat we niet meer elk dossier zouden kunnen gaan inkijken op het parket of de jeugdrechtbank. Alleen al naar verplaatsing toe en qua tijdsinvestering was dit onmogelijk. We dienden het dus te stellen met de minimale informatie die we konden halen uit de aanbodsbrief (steeds kopij naar onze dienst) : betrokken partijen, feiten, datum en plaats van de feiten, al dan niet gevorderd.

Indien nodig konden we dan in de loop van het bemiddelingsproces alsnog de PV's gaan inzien of de nodige schadebestekken / facturen uit het gerechtelijk dossier gaan kopiëren.

Voor de dossiers echter die niet opstarten hadden we dus geen zicht op bv. de leeftijd van de minderjarige. Bij de dossiers die wel opstarten, konden we het vragen aan de jongere zelf. Meestal wordt dit niet gedaan, het wordt een aandachtspunt voor het volgend werkjaar.

Er werd aan de verwijzers gevraagd naar de mogelijkheid de geboortedatum van de jongere(n) te vermelden bv. op het begeleidend schrijven dat steeds bij de kopijen van de aanbodsbriefen wordt gevoegd. Hoewel ze niet weigerachtig stonden hiertegen, is dit tot op heden nog geen enkele keer gebeurd.

We vermoeden dat de 327 daders, als we de trend van vorige jaren doortrekken, zich bevinden in de leeftijdscategorie 14-17 jarigen.

TABEL 7. GESLACHT VAN DE DADERS

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

geslacht	aantal daders	%
onbekend	15	3,37%
M	404	90,79%
V	26	5,84%
	T = 445	100%

Wanneer het allochtone daders betreft is het soms niet te achterhalen of de naam op de aanbodsbrief een jongensnaam of een meisjesnaam is. Indien deze dossiers niet opstarten blijven we dus in het ongewisse over het geslacht van deze jongeren.

Verder spreken de cijfers voor zich : 9 op de 10 doorverwezen minderjarigen zijn jongens.

TABEL 8. STATUUT VAN DE SLACHTOFFERS

(aanmeldingen in de periode 01/01/2007 - 31/12/2007)

statuut	aantal slachtoffers	%
natuurlijk persoon	315	76,65%
rechtspersoon	96	23,35%
	T = 411	100%

Ongeveer $\frac{3}{4}$ van de betrokken slachtoffers zijn natuurlijke personen, $\frac{1}{4}$ betreft rechtspersonen (bedrijven of verenigingen).

TABEL 9. WOONPLAATS JONGERE EN PLAATS VAN DE FEITEN

Aalst, Gent, Beveren, Lokeren, Geraardsbergen, Sint-Niklaas en Zele zijn de steden en gemeenten waar de meeste plegers woonachtig zijn én waar de meeste feiten worden gepleegd in Oost-Vlaanderen. Uiteraard dient men deze vaststellingen met een korreltje zout te nemen, daar wij slechts zicht hebben op een klein segment van alle gepleegde misdrijven en dan nog enkel door minderjarigen.

TABEL 10. AARD VAN HET PROCES

aard van het proces	aantal dossiers	%
niet opgestart	134	46 %
opgestart *	129	44,5 %
nog onduidelijk op 31.12.07 of kan opstarten	28	9,5 %
	T = 291	100 %

*Dit wil zeggen dat minimaal 1 dader en 1 slachtoffer positief reageerden op de aanbodsbrief van het parket.

niet opgestarte dossiers	aantal dossiers	%
geen reactie dader	20	15%
geen reactie slachtoffer	49	36,5%
geen reactie dader en slachtoffer	19	14%
dader wenst geen bemiddeling	1	0,7%
slachtoffer wenst geen bemiddeling	18	13,5%
partijen kwamen reeds tot een regeling of willen zelf regelen	13	9,5%
slachtoffer heeft geen vragen of verwachtingen	10	7,5%
dader ontkent	1	0,7%
dader onbereikbaar	2	1,4%
slachtoffer onbereikbaar	1	0,7%
	T = 134	100%

opgestarte dossiers	aantal dossiers	%
vroegtijdig gestopt - dader haakt af - slachtoffer haakt af	3 7	13,8%
geen akkoord	12	16,6%
gedeeltelijk akkoord	1	1,4%
volledig akkoord	40	55,6%
slachtoffer door info-overdracht geen vragen of verwachtingen meer t.a.v. dader	9	12,5%
	T = 72	100%
bemiddeling nog niet afgerond 31.12.07	57	

Van de dossiers waar we op 31/12/07 duidelijkheid over hebben, stellen we een fifty-fifty-verdeling vast van het aantal opgestarte versus niet opgestarte dossiers. Dat is een lichte stijging tegen vorig jaar.

De helft van de dossiers (50%) die niet worden opgestart kan worden verklaard door een negatieve of geen reactie van het (de) slachtoffer(s).

Aan daderkant kan geen reactie of een éézijdige afwijzing van het aanbod slechts 16 % van de uitval verklaren.

Van de dossiers waarin partijen akkoord gingen met een bemiddeling en die in 2007 werd afgerond, werd in meer dan de helft (55%) van de gevallen ook een overeenkomst bereikt.

TABEL 11. DIRECT OF INDIRECTE BEMIDDELING

bemiddeling	aantal dossiers	%
indirect	145	80 %
direct	34	19%
ontmoeting*	2	1%
	T = 181	100 %

*Partijen ontmoeten elkaar zonder bijzijn van de bemiddelaar.

In één op 5 van de opgestarte bemiddelingsprocessen gaan dader(s) en slachtoffer(s) samen aan tafel zitten om rond het conflict met elkaar te communiceren en/of tot een regeling te komen omtrent de schade. In een aantal gevallen volstaat dit gesprek op zich als vorm van herstel. Het is dan voldoende voor het slachtoffer dat hij/zij de dader heeft gezien, er gepraat kon worden over de gevolgen van het gebeurde, er excuses zijn geuit of berouw werd getoond.

TABEL 12. AARD VAN HET HERSTEL

aard	aantal interacties
financieel herstel	99
klussen in natura	8
teruggave of herstel in oorspronkelijke toestand	1
excuses	72
zuiver info overdracht	14
belofte: met rust laten	8
belofte: nooit meer doen	10
belofte: andere*	5
brief schrijven naar slachtoffer	47
werkprestatie	1
andere opmerkingen**	5

Belofte andere*

- overeenkomen
- best doen om conflicten niet meer zo te laten escaleren

Herstel andere opmerkingen **

- niet meer in de winkel komen
- intentie tot het aanvaarden van hulpverlening

Als partijen tot een herstelovereenkomst komen dan betreft dit meestal één of andere financiële regeling. Het slachtoffer wordt dan vergoed voor het geleden nadeel, eventueel in combinatie met een excusebrief van de jongere of een belofte naar de toekomst toe.

De financiële vergoeding kan door de jongere zelf gebeuren (zakgeld, job, vereffeningsfonds, spaarboek), door zijn ouders (al dan niet mits het engagement dat de jongere zijn ouders terugbetaalt) of door de familiale verzekering van (één van) de ouders. Al naargelang de afspraak gaat het om een eenmalige betaling of om een afbetalingsplan.

Nieuw in 2007 is dat de dienst zelf een rekening heeft geopend waarop jongeren het verschuldigde bedrag kunnen storten. De dienst stort dit vervolgens door aan het slachtoffer. Deze mogelijkheid kan interessant zijn wanneer slachtoffers hun rekeningnummer niet willen doorgeven of wanneer jongeren zonder spaarboek, gedurende de periode van het afbetalingsplan, willen vermijden dat ze de centen die ze vergaren, voor iets anders zouden gebruiken.

Bovendien kan de bemiddelaar op deze manier heel gemakkelijk nagaan of de aangegane verbintenissen in de overeenkomst correct worden nageleefd.

2. Hergo

Vanuit de jeugdrechtbank werden in het werkjaar 2007 twee dossiers aangemeld voor een herstelgericht groepsoverleg.

Eén aanvraag voor 4 minderjarigen vanuit de jeugdrechtbank van Dendermonde. Het betreft een dossier van ernstige beschadigingen. In oktober 2007 ging het eerste overlegmoment door. De regeling kon echter niet in één overleg worden afgerond; er werd dan ook een tweede moment vooropgesteld (begin 2008).

Het tweede dossier dat werd doorverwezen, komt uit gerechtelijk arrondissement Gent. In de verkennende fase van de hergo werd echter duidelijk dat er geen overleg zou kunnen gepland worden. In samenspraak met de betrokken partijen werd er voor geopteerd het dossier terug over te maken aan de betreffende jeugdrechter. De kwalificatie betrof hier poging tot doodslag. Er was één minderjarige en één slachtoffer betrokken.

Vanuit de jeugdrechtbank van Oudenaarde werd geen enkel dossier doorverwezen met het oog op een herstelgericht groepsoverleg.

III. UITVOERING EN INVULLING VAN SAMENWERKINGS-VERBANDEN

1. Overleg met verwijzers

datum	gerechtelijk arrondissement
02.05.07	Gent, Oudenaarde, Dendermonde
17.09.07	Dendermonde
22.11.07	Oudenaarde
28.11.07	Gent

In het licht van de nieuwe wet op de jeugdbescherming was het uiteraard belangrijk om in communicatie te treden met de verwijzende instanties met het oog op goede werkafspraken. Er werd besproken wat wettelijk vaststaat en waar nog interpretatie mogelijk is. De procedure doen we hier niet uit de doeken, gezien deze reeds

uitgebreid aan bod kwam (supra). Er werd gekozen, in samenspraak met de verwijzers, om de arrondissementen gezamenlijk uit te nodigen voor de eerste vergadering. Op deze manier was er tevens kruisbestuiving mogelijk.

Gent

Op een bepaald moment viel het ons op dat het aantal doorverwijzingen vanuit Gent op een laag pitje stond. Een 2^e overleg werd gepland. De bedoeling was een aantal knelpunten nader te bekijken en te verhelpen in de toekomst.

Alle fases van de procedure werden nog eens voorgesteld, er werden tevens concrete afspraken gemaakt rond het afsluitend proces-verbaal, de nieuwe taak voor de dienst inzake opvolging van de uitvoering van de dossiers e.d.m.

Dendermonde

In Dendermonde werd o.a. afgesproken dat het parket een stilzwijgende goedkeuring zal verlenen aan de overeenkomsten. Indien de dienst binnen de 2 weken geen reactie ontvangt van de Procureur, mogen we er van uitgaan dat de overeenkomst niet strijdig is met de openbare orde.

Tevens werd er door het Parket op aangedrongen om bij partijen meer actief te bevragen of er meer uitgebreid kan worden teruggekoppeld (in de eindverslagen) naar het parket.

Oudenaarde:

Ook in Oudenaarde werd de manier van toetsen of de overeenkomst strijdig blijkt met de openbare orde bekeken. Er werd afgesproken dat de overeenkomst (na volledige ondertekening) aan de betreffende parketmagistraat wordt voorgelegd.

Pas wanneer het akkoord is goedgekeurd, door bevestiging via e-mail, kan het worden uitgevoerd.

Ook binnen dit arrondissement stuurt men aan op een actievere bevraging omtrent terugkoppeling, uiteraard binnen de grenzen van het deontologisch verantwoordbare

2. Stuurgroep herstelbemiddeling minderjarigen – meerderjarigen

Oudenaarde

datum	agenda
01.02.07	<ul style="list-style-type: none">- opvolging en goedkeuring verslag 09/11/06- herstelbemiddeling op zittingsniveau – uiteenzetting door mevr. Dominique Bataillie herstelbemiddelaar meerderjarigen Gent- herstelbemiddeling op politieniveau/ sensibilisering op alle niveau's- bespreking flyer herstelbemiddeling- bespreking nieuwe aanbodsbriefven herstelbemiddeling- stand van zaken bovenbouw en bespreking verwachtingen van de stuurgroepleden- nieuws vanuit Suggnomè en de andere arrondissementen- werkingsverslagen: minderjarigen en meerderjarigen
18.09.07	<ul style="list-style-type: none">- opvolging en goedkeuring verslag 01/02/07- centrale werkgroep – initiatief van de minister van Justitie- stand van zaken Prohena-project- stand van zaken aanbod herstelbemiddeling in de strafinrichting Oudenaarde en voorstellen nieuw draaiboek conform de wet van 22 juni 2005- stand van zaken aanbod herstelbemiddeling in het justitiehuis te Oudenaarde- werkingsverslagen

In Oudenaarde worden een aantal agendapunten elke stuurgroep verder opgevolgd : zo komen een stand van zaken rond projecten als Prohena, werkingsverslagen van de diensten Herstelbemiddeling, ... steeds aan bod. Daarnaast worden ook nieuwe thema's aangebracht, zoals de nieuwe aanbodsbriefven voor herstelbemiddeling, de flyer voor herstelbemiddeling op zittingsniveau, ... Gelet op een mogelijke implementatie van herstelbemiddeling op zittingsniveau werd Mevr. Bataillie (herstelbemiddelaar Gent) uitgenodigd om haar werkwijze eens toe te lichten. Bedenkingen en knelpunten werden besproken.

Tijdens de stuurgroep van 18 september stond de bespreking van het nieuwe draaiboek voor het aanbod van herstelbemiddeling in de strafinrichting van Oudenaarde centraal. Het was nodig het oude draaiboek aan te passen gezien, een aantal zaken wijzigden met de invoering van de wet van 22/06/2005. Alvorens het draaiboek van kracht te laten gaan werd het nogmaals ter goedkeuring voorgelegd aan de stuurgroep.

Dendermonde

datum	agenda
22.02.07	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring en opvolging verslag: er was geen vorig verslag - opvolging onderzoek Katrien Lauwaert - video herstelconsulenten - activiteitenverslag HSB- en HSB+ - nieuws vanuit de andere arrondissementen
03.05.07	<ul style="list-style-type: none"> - opvolging en goedkeuring verslag 07/12/06 en 22/02/07 - evolutie herstelbemiddeling minderjarige daders - stand van zaken wettelijk kader HSB meerderjarigen - activiteitenverslag bemiddelaars - nieuws uit andere arrondissementen - varia: data volgende stuurgroepvergaderingen
27.09.07	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring en opvolging verslag 03/05/07 - gemeentelijke Administratieve Sancties – voorstelling door Dhr. Herman De Cock, sanctionnerend ambtenaar Stad Dendermonde - voorstelling nieuw selectiesysteem Parket + activiteitenverslag HSB+ - verslag overlegplatform HSB- - nieuws vanuit de andere arrondissementen
29.11.07	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring en opvolging verslag 27/09/07 - toelichting resultaten onderzoek mevr. Katrien Lauwaert - bespreking selectiesysteem Parket + activiteitenverslag HSB+ - verslag overlegplatform HSB- - nieuws vanuit andere arrondissementen - varia: data volgende stuurgroepvergaderingen

Vaste agendapunten van de stuurgroep Dendermonde zijn de activiteitenverslagen van de diensten herstelbemiddeling meerderjarigen en minderjarigen en de evoluties in andere arrondissementen.

In 2007 werd, in overleg met de dienst herstelbemiddeling meerderjarigen, minderjarigen en de voorzitter van de stuurgroep, besloten dat de dienst minderjarigen in het vervolg zou participeren als gewoon lid van de stuurgroep en niet meer als “co-organisator” of actieve aandrager van agendapunten. Volledig loslaten, omwille van de overlap met het Samenwerkingsverband, wilden we zeker niet. Een participatie als samenwerkende, meedenkende partner werd steeds als een meerwaarde ervaren en op die manier blijft ook de voeling met het werkterrein van de herstelbemiddelaars meerderjarigen.

Dit jaar gingen 4 stuurgroepen door in Dendermonde.

Gent

In het gerechtelijk arrondissement is enkel nog een stuurgroep meerderjarigen actief, waar een stand van zaken rond herstelbemiddeling minderjarigen, als vast item op de agenda wordt gezet. We ontvangen steeds de verslagen van deze vergaderingen. Daarnaast vindt er ook informatieoverdracht (bv. rond wettelijk kader) plaats op het Samenwerkingsverband HCA, waaraan de bemiddelaar meerderjarigen actief deelneemt.

3. Provinciaal overleg Oost-en West-Vlaanderen (provo)

Voorheen werd er gekozen om intervisie te organiseren samen met de diensten van West-Vlaanderen. Ongeveer tweemaandelijks kwamen we samen rond casusbespreking. Met de nieuwe wet en de bijgaande personeelsuitbreiding lijkt het niet meer haalbaar om de diensten nog rond de tafel te krijgen . Er ging slechts één vergadering door op 14/02/2007.

4. Samenwerkingsverband HCA

datum	gerechtelijk arrondissement
25.01.07	Oudenaarde
24.04.07	Gent
08.05.07	Dendermonde, Oudenaarde
31.05.07	Oudenaarde
09.10.07	Gent
11.10.07	Dendermonde
08.11.07	Oudenaarde
06.12.07	Dendermonde
13.12.07	Gent

Samenwerkingsverband Dendermonde

Tijdens het eerste samenwerkingsverband – medio 2007- werd vooral gefocust op de knelpunten die men ervaarde rond het samenwerkingsverband op zich, zoals bv. de geringe opkomst van de verwijzers als verplichte partners. Ook problemen m.b.t. de verslaggeving zorgden voor een malaise. Er werd bekeken hoe dit kon verholpen worden. Tijdens de tweede vergadering werd voornamelijk gefocust op de nieuwe jeugdwet en de weerslag hiervan voor de diverse afhandelingsvormen. De nieuwe methodieken ,die door het nieuw wettelijk kader (ouderstage en Hergo) ingevoerd werden, zijn nader toegelicht en uitvoerig besproken.

Samenwerkingsverband Oudenaarde

Het samenwerkingsverband Oudenaarde kwam 3 maal samen. Boeiend en verhelderend waren de jaaroverzichten van de cijfers 2006 op de diverse niveau's van de strafrechtsbedeling. Zo werden de cijfers 2006 op politieel niveau, op niveau van het parket en de sociale dienst jeugdrechtbank bekeken. Ook de cijfergegevens van de herstelgerichte en constructieve afhandelingen werden onder de loep genomen.

Tijdens het laatste samenwerkingsverband van november 2007 ging de meeste aandacht naar de nieuwe methodieken ouderstage en hergo, zoals ook in de andere arrondissementen het geval was.

Samenwerkingsverband Gent

Uiteraard stond ook in Gent 2007 in het teken van de nieuwe wet op de jeugdbescherming en de plaats van de diensten herstelgerichte en constructieve afhandelingen hierin. We kunnen in Gent terugblikken op 3 goedgevulde vergaderingen met heel wat interactie en discussie. De bereidheid van alle aanwezigen om mee te denken rond de afstemming tussen de verschillende

werkvormen draagt in grote mate bij tot het bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening.

5. Vereffeningfonds

Het jaar 2006 betekende de start van het Vereffeningfonds Oost-Vlaanderen. Dit fonds creëert de mogelijkheid voor jongeren, die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, om, in het kader van een bemiddelingsproces, te komen tot een effectieve vereffening van de veroorzaakte schade aan het slachtoffer via het verrichten van een prestatie. Voor de opstart en begeleiding van de werking van het Vereffeningfonds werd een begeleidingsgroep samengesteld met partners uit verschillende sectoren, alsook een comité V, welke de effectieve aanvragen dient te behandelen.

Begin 2007 werd er verder overleg gepleegd om een aantal structurele zaken nog meer op punt te zetten, zoals het opmaken van een huishoudelijk reglement, de tewerkstellingsovereenkomst en de folder.

Na een moeizame start werd onze eerste aanvraag voor het Vereffeningfonds gelanceerd op 28 juni 2007. In dit dossier ging het over een 17-jarige jongen die een diefstal had gepleegd uit een voertuig. De jongen en zijn familie verbleven hier illegaal, wat de situatie nog complexer maakte. De aanvraag bij het comité V werd goedgekeurd en een werkplaats werd gezocht. Uiteindelijk konden wij de jongen en zijn familie niet meer bereiken op het opgegeven adres. Na contact met parket en politie bleek dat er geen nieuwe adresgegevens bekend waren. Wij moesten dit dossier dan ook afsluiten.

De volgende aanvragen kwamen in september. De eerste twee aanvragen betroffen twee daders van 17 jaar die betrokken waren bij verschillende diefstallen met braak. Er werd voor elk van hen een aanvraag gedaan en deze werd voor beide jongeren goedgekeurd. Er werd in samenwerking met het provinciebestuur Oost-Vlaanderen een tewerkstellingsplaats gevonden. De jongeren zouden beide 91 uren presteren.

De derde aanvraag kwam van een jongen van 17 die betrokken was bij diefstal van een voertuig. Gezien de ingewikkelde situatie van dit dossier werd de eerste keer nog geen uitsluitel gegeven over het al dan niet goedkeuren van deze aanvraag. De bemiddelaar is op vraag van het comité V, het dossier gaan inlezen, om dan de aanvraag opnieuw voor te leggen. Uiteindelijk is in dit dossier de bemiddeling stop gezet omdat het slachtoffer afhaakte en werd de aanvraag geannuleerd.

De samenwerking met het vereffeningfonds was voor ons allemaal nog een beetje zoeken en aftasten, maar uiteindelijk mogen we concluderen dat het Vereffeningfonds een grote meerwaarde is voor de herstelbemiddeling. Dit bleek

des te meer op een studiedag rond het fonds dat doorging op 23 november te Leuven, met als titel "Vijf kleine fietsjes met een grote bel ...". Minderjarigen zijn meestal niet kapitaalkrchtig genoeg om hun slachtoffer te vergoeden en ouders maken vaak de redenering dat hun zoon of dochter zélf moet opdraaien voor de schade die zij hebben aangericht. Ook voor veel slachtoffers blijkt dit belangrijk te zijn. De pedagogische meerwaarde van het fonds wordt hiermee aangetoond. Wanneer je er iemand op wijst dat hij zijn verantwoordelijkheid moet opnemen, is het noodzakelijk om deze te kunnen voorzien in de middelen daartoe. Herstelbemiddeling of hergo is een aanbod, waar men vrijwillig kan voor kiezen. Ook de vorm die dit proces aanneemt wordt gestuurd door de partijen zelf. Al dan niet een beroep doen op het fonds moet met instemming van beide betrokken partijen gebeuren.

Eén van de sprekers op de studiedag was Leo Van Garsse, die de stroomversnelling van het fonds aankaartte. Deze is er gekomen door de verandering in het jeugdrecht met grote aandacht voor herstelbemiddeling en de uitbreiding naar alle Vlaamse provincies, de kwantitatieve druk die dit met zich meebrengt en de eerste stappen in het officialiseren van het statuut van het fonds. Belangrijk hierbij is ervoor zorgen dat ze de juiste erkenning krijgt.

Nu is het, om het met de woorden van Van Garsse te zeggen, de vraag of we meedrijven of tegensturen? Laten we de vormgeving van het fonds zijn gang gaan, of sturen we bij waar nodig. Hij geeft een combinatie van beide aan. We moeten niet zomaar vanaf de kant toekijken, maar we kunnen ook niet tegenhouden dat ook een fonds zal evolueren met de tijd.

Het is duidelijk dat er in onze sector geen pasklare antwoorden te vinden zijn. Ieder dossier is anders en er kan op voorhand nooit ingeschat worden welke vorm deze zal aannemen. Dit geldt ook bij aanvragen voor het fonds. We merken dat de leden van het comité V. stuiten op zaken waar wij als bemiddelaar bijvoorbeeld niet hadden bij stilgestaan, maar daarom niet minder interessant of belangrijk zouden zijn. De samenwerking betekent voor ons alleen maar een verrijking van waar we mee bezig zijn.

De voornaamste taak van het comité V is het behandelen van individuele aanvragen voor tussenkomsten van het Vereffeningfonds. Een andere taak is het rapporteren van bevindingen en knelpunten aan de begeleidingsgroep. Het comité bevat een aantal stemgerechtigde leden en niet-stemgerechtigde leden. De niet-stemgerechtigde leden (o.a. de herstelbemiddelaars) kunnen niet mee stemmen om de aanvraag voor een tussenkomst van het fonds goed te keuren.

Als er aanvragen zijn, wordt er maandelijks een samenkomst georganiseerd. . Aanvankelijk waren er weinig aanvragen, we zien doorheen 2007 een toename van het aantal aanvragen. Op elke samenkomst wordt gepeild naar de stand van zaken met betrekking tot de eerder gedane aanvragen.

datum Comité V	agenda
15.03.07	<ul style="list-style-type: none"> - overlopen en goedkeuren Comité V van 07/11/06 - voorstelling van de provincie doet inzake alternatieve maatregelen - stand van zaken Vereffeningfonds + Herstelbemiddeling - nood aan extra bekendmakingsinitiatieven - bespreking ontwerp folder - varia
28.06.07	<ul style="list-style-type: none"> - overlopen en goedkeuren Comité V van 15/03/07 - bespreking ontwerp overeenkomst: opmerkingen, aanvullingen - bespreking aanvragen - verdere planning - varia
20.09.07	<ul style="list-style-type: none"> - overlopen en goedkeuren Comité V van 28/06/07 - bespreking aanvragen vorige samenkomst - bespreking nieuwe aanvragen - varia - volgende vergadering

6. Begeleidingsteam Oudenaarde en Gent

Tijdens deze vergaderingen worden probleemcasussen voorgelegd aan de verschillende partners van het begeleidingsteam. Er zijn telkens mensen uit verschillende sectoren vertegenwoordigd. De diverse invalshoeken worden als zeer verrijkend ervaren door de bemiddelaars.

datum	arrondissement
18.01.07	Begeleidingsteam Oudenaarde
29.03.07	Begeleidingsteam Gent
04.06.07	Begeleidingsteam Oudenaarde
05.07.07	Begeleidingsteam Gent

15.10.07	Begeleidingsteam Oudenaarde
18.12.07	Begeleidingsteam Oudenaarde

7. Andere externe contacten – vorming – deelname aan studiedagen

23.01.07	Coördinatorenoverleg
23.01.07	Voorstelling dienst advocaten-stagiairs
30.01.07	Voorstelling dienst advocaten-stagiairs
16.02.07	Infosessie nieuwe wet
27.02.07	Comité V te Antwerpen
22.03.07	Tussentijdse evaluatie stagiaire Saskia Faelens
23.03.07	“Rol van de hergo-actoren” te Brussel
27.03.07	Coördinatorenoverleg
29.03.07	Toelichting aan jeugdadvocatuur Dendermonde
29.03.07	Toelichting aan jeugdadvocaten Dendermonde
19.04.07	Overleg stuurgroep Dendermonde
24.04.07	Reflectiedag deontologie
26.04.07	Opleidingsdag Hergo
09.05.07	Eindevaluatie stagiaire Saskia Faelens
10.05.07	Voorstelling advocaten-stagiairs Oudenaarde
11.05.07	Opleidingsdag Hergo
16.05.07	Opleidingsdag Hergo
31.05.07	Rollenspelen Leuven
05.06.07	Coördinatorenoverleg
14.06.07	Scriptieverdediging Artevelde
12.07.07	Ronde van Vlaanderen OSBJ
17.07.07	Interne denkdag
12.09.07	Vorbereiden introductie cursus
19.09.07	Vorbereiden introductie cursus
21.09.07	Overleg met DASV en CAB
25.09.07	Voorstelling project en HCA
25.09.07	Coördinatorenoverleg
03.09.07	Introductie cursus: theorie
05.10.07	Vorbereiden introductie cursus
05.10.07	Voorstelling sociale kaart
10.10.07	Introductie cursus: rollenspelen
12.10.07	Intervisie Hergo
18.10.07	Introductie cursus: theorie

18.10.07	Vorbereiden introductie cursus
25.10.07	Vorming steaming
26.10.07	Introductie cursus: rollenspelen
30.10.07	Vorbereiden introductie cursus
31.10.07	Gesprek stagiaire Deprez Liesbeth
06.11.07	Introductie cursus: rollenspelen
09.11.07	Werkgroep registratie
15.11.07	Interview studenten rond HB
19.11.07	Vorbereiden introductie cursus
20.11.07	Coördinatorenoverleg
22.11.07	Introductie cursus: rollenspelen
23.11.07	Studiedag Vereffeningfonds
27.11.07	Thematische werkgroep (JH Gent)
29.11.07	Vorbereiden introductie cursus
03.12.07	Intervisie Hergo
04.12.07	Introductie cursus: theorie
04.12.07	Interview student i.v.m. HB
07.12.07	Opendeurdag op onze dienst
12.12.07	Introductie cursus: rollenspelen
20.12.07	Werkgroep registratie

VII. IMPACT VAN HET PROJECT OP DE VOORZIENING

De evolutie van de dienst bracht veel werk met zich mee. Het feit dat de aanvraag tot uitbreiding; de gesprekken tot intensere samenwerking tussen de 3 HCA-diensten en de realisatie van de uitbreiding zelf diende te gebeuren in een zeer kleine dienst, die reeds overvraagd was, maakte dat het voor de voorziening een serieuze inspanning vergde.

De zoektocht naar een geschikte en betaalbare locatie vroeg veel tijd.

Het opknappen en inrichten van de ruimtes werd gerealiseerd in 1 maand tijd.

Daarvoor werden de klusjesmannen ingeschakeld.

Er was ondersteuning op vlak van administratie en informatisering door medewerkers vanuit V.Z.W.

Ook voor de directie namen alle veranderingen in 2007 heel wat tijd in beslag.

Het was goed voor het project dat er op financieel vlak wat mogelijkheden waren vanuit de V.Z.W. om één en ander voor te financieren.

Sedert begin 2008 is voorfinancieren gelukkig niet meer nodig.

Wat de jongeren betreft, die een bemiddeling of hergo krijgen voorgesteld, is er geen noemenswaardige interferentie met het begeleidingstehuis of de dagcentra.

VIII. FINANCIËEL EINDVERSLAG

Dit wordt nagestuurd zodra het afgewerkt en goedgekeurd is .